PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

To,

N-14

If not delivered, please return to :
Dr. R. L. Varshney,
Editor, Vedic Path
'Dreamland'
P. O. Gurukula Kangri-249 404
HARDWAR, U. P., INDIA.

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

NO-14

① पुरुष सूक्त
पेज = 5
लेखक = श्री कृष्ण गोपी
संवत् = १८१८
= 25.5 X 10 - X 0.1 c.m.

श्री गणेशायनमः ॐ सहस्त्रशीर्षापुरुषः सहस्त्रा-
-क्षः सहस्त्रपात् ... .
नीलकंठस्य मिश्रेलिखितं शुभमस्तु
Note- फटी हुई है।

---

② लेखक - गोपाल दास
विषय - व्याकरण
पेज - 6
ओं राधावल्लभायनमः हे कृष्ण : श्रकारद्धि रिति
... ...
संजिमज्जतीन भजिवदति स्त्रीजाविद्यानि

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

पुरुषसूक्तं

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रीगणेशायनमः ॐसहस्रशीर्षापुरुषः सहस्राक्षःसहस्रपा
पात् सभूमिंविश्वतोवृत्वाऽत्यतिष्ठद्दशांगुलं १ इत्यावा
हनं पुरुषएवेदं सर्वंयद्भूतंयच्चभव्यं उतामृतत्वस्ये
शानोयदन्नेनातिरोहति २ इत्यासनं एतावानस्यमहि
मातोज्यायांश्चपूरुषः पादोस्यविश्वाभूतानित्रिपादस्या
मृतंदिवि ३ इत्पाद्यं त्रिपादूर्ध्वमुदैत्पुरुषःपादोस्येहा

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

यतः इति वस्त्रं तस्मादश्वा अजायंत ये के चोभयादतः गावो
ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ८ इति यज्ञोपवीतं तं
यज्ञं बर्हिषि प्रोक्षन्पुरुषं जातमग्रतः तेन देवा अयजंत सा
ध्या ऋषयश्च ये ९ इति गंधं यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्य
कल्पयन मुखं किमस्य कौ बाहू का ऊरू पादावुच्यते १० इति
पुष्पं तुलस्यादि च ब्राह्मणोस्य मुखमासीद्बाहू राजन्यः कृतः
ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यां शूद्रो अजायत ११ इति धूपं च

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

भवत्पुनः ततोविष्वङ्व्यक्रामत्साशनानशनेअभि ४ उत्स
र्धे तस्माद्विराडजायतविराजोअधिपूरुषः सजातोअत्य
रिच्यतपश्चाद्भूमिमथोपुरः ५ इत्यावेमनम् तस्माद्यज्ञा
त्सर्वहुतः संभृतंपृषदाज्यंपशूंस्तांश्चक्रेवायव्यानार
ण्याग्राम्याश्चये ६ इतिस्नानं तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः ऋच
सामानिजज्ञिरे छंदांसिजज्ञिरेतस्माद्यजुस्तस्मादजा

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

स्त्रिः सप्तसमिधः कृता। देवा यद्यज्ञं तन्वाना अबध्नन्पुरुषं
पशुं॥ १५ ॥ इति प्रदक्षिणानमस्कारौ॥ यज्ञेन यज्ञमयजन्त दे
वास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन्। ते ह नाकं महिमानः सचं
त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः॥ १६ ॥ इति विसर्जनं॥ अथ यल्क
ति॥ अद्भ्यः संभृतः पृथिव्यै रसाच्च विश्वकर्मणः समवर्त्तता
ग्रे। तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाजानमग्रे॥ १७

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत मुखादिन्द्रश्चा
ग्निश्च प्राणाद्वायुरजायत १२ इति दीपं नाभ्या आसीद
न्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्त्तत पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रा
त्तथा लोकाँ अकल्पयन् १३ इति नैवेद्यं यत्पुरुषे
ण हविषा देवा यज्ञमतन्वत वसन्तोस्यासीदाज्यं ग्री
ष्म इध्मः शरद्धवीः १४ इति तांबूलं सप्तास्यासन्परिधयः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

णाविष्णुतस्यैवाश्रसन्वरो २१ श्रीश्चतेलक्ष्मीश्चपत्न्या अ
होरात्रेपार्श्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनो व्यात्तंइष्णंमइषाणामुं
मइषाणसर्वमइषाण २२ इस्फकाणि इतिपुरुषसूक्तं:

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

वेदाहमेतंपुरुषंमहांतमादित्यवर्णंतमसःपरस्तात् तमेवविदित्वा
तिमृत्युमेतिनान्यःपंथाविद्यतेऽयनाय: १८ प्रजापतिश्चरतिगर्भे
अंतरजायमानोबहुधाविजायते तस्यधीराःपरिजानंति
योनिंमरीचीनांपदमिछंतिवेधसः १९ योदेवेभ्यआतपति
योदेवानांपुरोहितः पूर्वोयोदेवेभ्योजातोनमोरुचायब्राह्मये
२० रुचंब्राह्मंजनयंतोदेवाअग्रेतदब्रुवन् यस्त्वेवंब्राह्म

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

मत्ताः ॥ रणे हरिश्चंद्रादिभिर्भूपैरन्यैश्च विविधैस्तथा ॥ शत्रुसैन्यं रणे ह
त्वा राज्ये हि विपुले कृते ॥ २१ ॥ अनंतव्रतधर्म्मेशासम्यक्कथाश्रोतेन पांडव
के त्वानेन व्रतं शीघ्रं राज्यं चाप्यतुलमाप्नुयाः ॥ २२ ॥ एतत्ते कथितं पार्थ व्र
तानं व्रतमुत्तमं ॥ त्वमप्येतत्कृतं कृत्वा सानुजः समरे रिपून ॥ २३ ॥ ह
त्वा राज्यं निजं प्राप्य तोषयिष्यसि ध्रुवं यः ॥ पठेद्दि हमाख्यानं शृ
णोति श्रद्धयान्वितः ॥ २४ ॥ कीर्त्तयिष्यंति ते देवा मत्तो याति परां ग
तिं ॥ यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशयः ॥ २५ ॥ एतच्छ्रांव
ति सततं वाच्यमानं नरोत्तमः ॥ ते सर्वे पापनिर्मुक्ता यास्यंति परमां

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अ०उ० गतिं॥२६॥ ॥इतिश्रीभविष्योत्तरपुराणेअनंतव्रतकथासमा
१५ प्ताः॥ ॥शुभमस्तु॥ ॥श्रीकृष्णगोपीजनवल्लभायनमः॥संव
दत॥१८१९॥भाद्रेमासिशितेपक्षेत्रयोदश्यांबुधोभवेत॥नील
कंठस्यनिकटेलिखितंशुभशिछितं॥१॥श्रीअनंतदेवेभ्योनमः॥

राम
१५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ग्र॰ नि॰ ॐ राधावल्लभाय नमः देवयुधाः भवन्ति इति दृश्यन्ते इति इति हैम स्वरांत उपसिद्ध भवति स्वरं अं ते पञ्चाशीत्स्वरान्तः तु पुनः

चं॰ तद्धितः इमान् सेटः प्रवदन्ति कथयन्ति तान् धातून् न विदन्ति ते तद्धितः धातुवेत्तारः पंडिताः इमान् कान् अदन्तम् अन्तं ते पञ्चाशीत्

॥१॥ अदन्तः न अदन्तं अकारान्तं उदन्तं उ न अन्ते पञ्चाशीत् उदन्तः न उदन्तं च पुनः ऋदन्तं

ऋकारान्तानाम् एवं ऊङ् चङ् ऋ चवङ् ङौ वङ् संभवन्ति

अनिद् स्वरान्तो भवतीति दृश्यन्ताम् इमान् सेटः प्रवदन्ति तद्धितः अदन्तम् उदन्तम् ऋ तां चवङ् ङौ श्विङीङ् वर्णं स्वपशीङ्

श्रिञावधि ॥१॥ श्रीकृष्णो

ऊत्ररदन्ते सेटः प्रवदन्ति कथयन्ति दृश्यर्थः इवर्णं युश्विङीङ् चतोऽश्वि ङीङ् सांकेतक त्वाहिमज्ञो ऽर्थक दृऊ श्विदूर गतिवृद्ध्योः

डीङ् विहायसा गतौ अप्यानंतरं शीङ् श्रिञावधि शीङ् च श्रिञ् च शीङ् श्रिञौ शीङ् स्वप्ने श्रिञ् सेवायाम् ॥१॥ ॥=॥=॥=

पुनः तद्धितः उमान् सेटः प्रवदन्ति कथयन्ति तोर्थः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

स्मानानां व्यंजनानां संधौ अक्षरा
णि संध्यक्षराणि
तानि २

ਓਅ ਦੁਸਾਨਾ ਰਖਗਾ ਪਉੜੀ ਭਕਜਸੁੰਦਾ ਟਲਤੁਰੁ
ਨਾ ਤੇਬਦਪਨਾ ਪਠਬਕਾ [illegible] ਜਰਮਦੂ

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

इमानकानगण ऊर्द्दत्तं गणे तिष्ठति इति गणस्थः तं गणस्थं ऊर्द्दत्तं तेषां स्वस्त ऊर्द्दत्तः तं ऊर्द्दत्तं च पुनः उत्तो उकारान्तानां मध्ये
रूक्षवो से टो प्रवदंति कम्पयंती स्वर्थाः रूक्ष क्ष क्ष रूक्षवो रूशादे क्षुत्र मवले ह्रुवं दु दु प्राद्ठे से टं प्रवदंति कम्पयंती स्वर्थः

गणस्थमन्दंतमुत्तं च रूक्षवो हुवंतष्वो पौंतिमध्यो पुष्पदन्तवः इति खरां तानि पुष्टैः सम्भूषिता स्ततो दसांतापि सन्निबोधतः ॥३॥ २

तथा तेन प्रकारेण ऊर्ध्वं तिं ऊर्ध्व चक्ष्वाद्धादनेमध्यो नंतरं पुष्पदन्तवः पुष्प ए पुष्पदन्त पुष्प पुष्पदन्तवः पुष्पि पुष्पतोऽपि
प्रतेच ए स्तुतो दन्तु तेजले निभतैः पंडितैः इति अनेन प्रकारेण स्वरां ताः धात्तवः समभूषिताः समच्चयं समच्चं प्राप्य
ताः तत्र स्तदवं त्तरं हसांतान अपि ज्ञानिदृ संबोधतज्ञानानु इस्वर्थाः ॥

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अनि॰
चं॰
॥ २॥

तृपनः तुधैः कांतेषु एक शकिॡश् शक्तौ अनिट् इष्यन्ते वांछन्ते कं अन्ते येषां ते कांताः तेषु कांतेषु ककारांतेषु च पुनः
सांतेषु वसिः अनिट् इष्यन्ते वांछन्ते सः अन्ते येषां ते सांताः तेषु सांतेषु सकारांतेषु घस्लृ अदने प्रसारणी वसिः
अनिट् इष्यन्ते वांछन्ते प्रसारणम् अस्यास्तीति प्रसारणी वसि वस निवासे च पुनः भांतेषु भः अन्ते येषां ते भांताः तेषु

शकिस्तु कांतेष्वनिडेक इष्यते घसिश्च सांतेषु वसिः प्रसारणी रभिश्च भांतेष्वथ मैथुने यभिस्ततस्तृतीयो ल
भिरेव नेतरे ॥३॥

भकारांतेषु रभ राभस्ये अनिट् इष्यन्ते वांछन्ते अथ अनंतरं मैथुने वर्त्ते यभिः यभ मैथुने अनिट् इष्यन्ते वां
छन्ते ततः तदनंतरं तृतीयः लभिरेव डुलभष् प्राप्तौ अनिट् इष्यन्ते वांछन्ते इतरेन अनि
ट् भवंतीत्यर्थः ॥ ३ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

5

बुधैः अमांतेषु एकः यमिः यम उपरमे अनिट् इष्यते वांछन्ते अमन्नंते येषां ते अमांता स्तेषु अमांतेषु अम
प्रत्यासारांतेषु पश्चात् द्वितीयः रमिः रमु क्रीडायाम् अनिट् इष्यते वांछन्ते द्विवाराव पि पठ्यते मनिः मनु ज्ञाने
अनिट् इष्यते वांछन्ते चतुर्थः नमिः णम प्रह्वत्वे शब्दे च अनिट् इष्यते वांछन्ते पंचम हनिरेव हन हिंसागत्योः

यमि रमी अमांतेष्व निडेक इष्यते रमिर्द्विवाराव पि पठ्यते मनिः नमिश्चतुर्थो हनिरेव पंचमो गमिस्तु षष्ठः प्रतिषे
धवाचिना ४ याम

अनिट् इष्यते वांछन्ते तु पुनः प्रतिषेधवचिनस्तेषां प्राचीनानां मते षष्ठः गमिः गम्लृ गतौ अनिट्
इष्यते वांछन्ते प्रतिषेधं ऊचुस्ते प्रतिषेधवाचिनस्तेषां प्रतिषेधवाचिनाम ४॥८॥

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अनि
चं।३। बुधैः इहमस्मिन ग्रंथे इमेऽष्टौ हांताः हञंत्ते येषां त्ते हांता गणेषु प्रविभज्य विभागीकृत्य अनिट् कीर्त्तित्ताः
कथित्ताः कथ्यंमत्ताः. मक्तौ शंसयाः मक्तः संसयोपेक्षांत्ते मक्तौ मं सयाद्रुत्ये दिहिः दिह उपचये दुहिः
दुह प्रपूरणे मेहति रोहती मेहति क्षरोहति क्षमे दहति रोहती मेह सेचने रुह बीजजन्मनिप्रादु

दिहिः दुहिः मेहति रोहती वहितिनहि स्नुषष्टौ दहति स्तथा लिहिः इमे निटोष्टा विह मक्तौ संश
यां गणेषु हांत्ताः प्रविभज्य कीर्त्तित्ताः ॥५॥ राम

अ
चं।३। भीवेच वहिः वह प्रापणे नहिः नह बंधने तु पुनः षष्ठः दहति इमस्मी करणे त्तथ्यात्तेन
प्रकारेण लिहिः लिह आस्वादने॥ ॥५ राम

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

7

पुराण्णगाः पुराणं गायन्तीति पुराणगाः पाठे पुंधातु पाठेषु शांतान् शः गेनेषेषां तेशां तास्तान् शांतान् ,पुनिटः दशैव पठंति इ
नरान् अस्मान् नकारान् दिशिं दिस ,प्रति सर्वान्नेहृशिं हृशिरपोहृतो हशिं दशा हशनेत्र पोइशश्चंनरं प्रशिं मश शामर्शीने स्व

दिशिं हशिं दशि मथो मशिं स्पशिं रिशिं रुशिं क्रोशति मध्ये समविशिं लिशिं च शांतान् निटः पुराणगाः पठंति पाठेषु
दशैवनेन्नरान् ॥ ६॥

शि स्पर्शने रिशिं रुशिं रिश रुश हिंसायां क्रोशति कुश आह्वाने अथ मम विश प्रवेशने च पुनः लिशिं लिश
अल्पीभावे ॥ ६॥

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

गृनि
चं।४।।

नृपुनः तुधेः इमेदशधांताग्नानिट्प्रनाः ज्ञाताः धः मंत्रेधेधांत्रेधांताः इमेकेसराधिः रूधिः राधिनासहिताः सराधिः
रुधिरश्चावर्जैराघसंसिद्धोवुधिवंधिसाधूयः वुधिश्चाविधिश्च साधिश्चातेवुधिवंधिसाधयः वुधसंप्रस्तारे
वंधवंधनेसाधासंसिद्धोक्रुधिहुधिक्रुधिश्च हुधिश्च क्रुधिहुधिक्रुधक्रोधेहुधवुभुक्षायां मुध्यतिवुध्यती
मुध्यतिश्चवुध्यतिश्च मुध्यतिवुध्यतीभुद्ध्यद्धो वुधश्चवगमनेऽधिः अधस्ताडनेत्वपुनः ततः परंसिध्यतिरेव
एकादशसिधुसंराधौ अनिट्इतरेऽत्मेन ।।

रूधिः सराधिवुधिवंधिसाधयः अधिहुधीमुध्यतिवुध्यती अधिः इमेतुधांतादशचातिदोप्रताः ततः परंसिध्यति
रेवनेतरे ।।●।।२।।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

वुधाः इमान षांताम ष:ञ्जते चेषां तेषांता: ताम गले ष्ठ धातु गए ग्नि वि द्यो दशोवउ पदि शंती मान कान् षि षिंशि षदिं सा
यां पिषिं पिषू संच एने ष्प्र ष्यति ष्ठ ष्य तीष्प्र ष्ठ ष्याती ष्प्र ष्प्र ष्यति ष्ठ ष्यती ष्प्र ष शो व ए ज ष जष्ठो त्वि षिं त्वि ष
री ष्ट्रे विषिं वि ष्णु स्या प्रो क्लि षिं क्लि ष स्मा लिंग नेतु ष्यतीड ष्यतीज ष्यति ष्प्र दु ष्यति ष्प्र जु ष्यतीडु ष्यतीजु षजुष्टो डु ष
वैक सेहि षज्ञ प्रीतो तप्या तेन प्रकारे एक षिक र्षती क षि प्र कर्षति प्र क षिक र्षती क षवि लेष नेक र्ष स्मा कर्षए

षिषिं पि षंष्प्र ष्यति ष्ठ ष्यती त्विषिं वि षंक्लि षिं जु ष्यति डु ष्यती दि षं इ मां दशे वो पदि शं त्व नि द्वि धो गए वुषां
मान क षिक र्षती तप्या

श्रे नि
चं । ६ ।
५

10

हेतुधत्रयोदशः पांतान् अनिट् प्रवृत्तीरिज्ञानीहिविधिः अधिकादशः त्रयोदशः पञ्चंते पेर्ब्बांतेतान् पांतान् पकां
तान् कव्यं प्रतान पांतान् नीचे स्वरेण अनुदात्तेगणितान् कान् पांतान् ञपिं ञप संज्ञापेत्ति पिं त्तिपगत्तो
चशनः आपिः आप्लृ व्याप्तौ अप्त्यो नं तरंव पिंडुवप वीजतंतु संताने खपिं निखपशापे त्तिपिं लिप उप
देहे लुपिं लुप्लृ छेदने तृप्यति दृप्यती तृप्यति प्रव दृप्यति प्रव तृप्यति दृप्यती तृपप्रीणने दृप हर्षविमो
चनयोः सृपिं सृप्लृ गत्तौ शपिं शप आक्रोशे उपालंभे च छुपिं क्षिपिं छुप क्षिपप्रेरणे अनिट् प्रवृत्ती
ज्ञानीहि ६

तपिं तिपिं चापि मर्त्यो वपिं स्वपिं लिपिं लुपिं तृप्यति दृप्यती सृपिम् स्वरेण नीचेन शपिं छुपिं क्षिपिं प्रवृत्ती
रिपांतान् गणितां स्त्रयोदश ॥ ६ ॥

तां

अनि
द्वा।

केषांचित्त्वं इमान् अनिटः स्वरान् इट् च स्वराश्च इट् स्वराः न संति इट् स्वरा येषां ते अनिट् स्वरास्तान् विरि-
कान् इमान् पचिं डुपचष् पाके वचिं वच परिभाषणे विचिरिच्चिर् पृथक्त्वे तीन विचिश्च रिचिश्च रंजिश्च पृ
थक्तितेः विचिरिचिरंजिपृथक्त्वयः तान् विचिरिचि रंजि पृथक्ती न विचिश्च रिचिश्च रंजिश्च रंजि पृथक्ती
न विचिर् पृथग्भावे रिचिर् रेचने रंज रागे पृथक्ति त्रिपतायां निजिं र् शौचपोषणयोः भावयोः
सिचिं सिचिं मं जे मुचिमं त्रि मंजिम्लक्ष्लतीन् मुचिश्च मंक्षिश्च मं त्रिश्च म्ल ज्ञतिश्च तेम विमजि मं त्रि मल्लत
यः तान् मुचिमं त्रि मं त्रि म्ल ज्ञत्तीन् मुच्लृ मोक्षे त्रिमज्ज सेक पां मंजो भ्रामर्द्दने भ्रस्ज पाके त्यत्रिं
स्प अवबोधाने यजि यज देवपूजा संगतिकरणे राम राम राम राम राम राम राम
चिं
पचिं वचिं विचिरिचिं रंजि पृथक्तीन् निजिं सिचिं मुचिम त्रि मंजिम्ल ज्ञत्तीन् त्यजिं यजिं भुजिं सृजि
संजिमज्जत्तीन् भुजिं ध्वतिं सृजि विभुनिट् स्वरान्॥ ०॥ लिखतं जोपाल राश कृष्ण जी का दाश

देवतातनाबगोदे के लोगमवतु ॥ कां। ०१०

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

दिक्षात्रदशचक्षुनः पंचदांतांन् ऊनिटः श्रुतीर्हिजानीहि दः अंतेपेषांतेदांतास्तान् दांतान् कान् दांतान् अदिम
दमन्तणेहदिंहदष्टरीघोस्तर्जे स्कंदिमि दिछि दि हुदीन स्कं विरगति शोषणयोः भिदिर विदारणे छिदिर द्वैधी
करणे चुदिर संचूर्णने शदि शातने षदि विशरण गत्यवसादनेषु छिद्यति पद्यती विद्यतिप्र पद्य
तिप्र छिद्यतिपद्यती भिनि छि गात्रप्रहरणे पदगतौ रिव दिरिव ददैन्ये तुदिं तुद व्यथने तुदिं तुदप्रेरणे
विद्यति विन्ते विद्यतिप्र विन्ते च विद्यति विन्ते विद सत्तायाम् ॥२०॥

अदिहृ हदि स्कंदिमिदि छि दि हुदिन शदि सदि खिद्यति पद्यती खिदिम... दिं विद्यति विन्त इत्य
पि घ्नन्ती हिंसं तान् दशपं चानि टः ११

पादं स्वदं खिद्यति पद्यति सदं

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA